

Ons antwoord op extreem-rechts

Een antwoord bieden op extreem-rechts omvat verschillende elementen die kunnen worden samengevat als het opbouwen en aanbieden van een politiek alternatief gebaseerd op een actief verzet van de arbeiders en hun gezinnen tegen het neoliberale beleid en tegen uitwassen van extreem-rechts.

Er moet zowel geantwoord worden op marginale racistische neo-nazi's als op de electorale groei van het VB als op het racisme dat aanwezig is in de wijken, op de werkvloer,... Deze zaken kunnen niet los van elkaar worden gezien. Als racistische vooroordelen een opmars kunnen maken, is het makkelijker voor een formatie als het VB om erop in te spelen en dat biedt meteen ook een extra dosis zelfvertrouwen voor neo-nazi's om met hun waanzin naar buiten te treden. Ook moet er zeker aandacht zijn voor pogingen vanuit VB-kringen om gebruik te maken van intimidatie, geweld en valse beschuldigingen om politieke vijanden te bestrijden.

Tegenover een stem van passief ongenoegen, de beweging van het actief verzet

De logica van het kapitalisme leidt tot een scherpe polarisatie tussen rijk en arm. Ook in dit land is er een stijgende armoede en een stijgende concentratie van rijkdom bij een kleine minderheid. Volgens officiële cijfers leeft zowat 15% in relatieve armoede, met ook een toename van armoede onder werkenden. De aanvallen op de arbeidscondities, lonen, uitkeringen,... hebben een impact op de arbeiders en hun gezinnen. Een zekere job met een degelijk loon wordt zowat een uitzondering. De traditionele politici bieden geen enkel antwoord op deze problemen.

Extreem-rechts kan erop inspelen door zich te profileren rond hetgeen de arbeiders en hun gezinnen verdeelt: racisme, seksisme,... De opgang van het Vlaams Blok en nadien Vlaams Belang was mogelijk op basis van een reeks objectieve factoren: het liberaal triomfalisme van de jaren 1990 na de val van het stalinisme zorgde ervoor dat weinigen nog geloofden dat een alternatief mogelijk was. Dat opende meer ruimte voor een vorm van passief ongenoegen dat aan bod komt met een stem voor extreem-rechts.

De afgelopen jaren hebben we echter een begin van een kentering gezien. Eerst was er de antiglobaliseringsbeweging waarbij jongeren op straat kwamen en het huidige systeem in vraag begonnen te stellen. Voortaan was het niet meer "vreemd" om jezelf anti-kapitalist te noemen. Toen reeds stelden we bij het lanceren van de jongerencampagne Internationaal Verzet dat het jongerenverzet slechts een voorbode was van een breder verzet van de arbeidersbeweging. Op internationaal vlak zagen we de afgelopen jaren inmiddels een opgang van arbeidersstrijd en ook in België is de situatie aan het veranderen.

Een actief verzet tegen het neoliberalisme beperkt de mogelijkheden voor extreem-rechts om te groeien op basis van een schijnbare oppositie. Dat gebeurt natuurlijk wel niet automatisch en moet samengaan met de vorming van een echte oppositie om effect te hebben op langere termijn. Het is in dat kader dat momenteel belangrijke stappen vooruit worden gezet met de creatie en het uitbouwen van het Comité voor een Andere Politiek. We denken dat dit op termijn een belangrijke stap vooruit kan zijn met het oog op de vorming van een nieuwe arbeiderspartij. Een dergelijke partij kan de verzuchtingen en bekommernissen van de arbeiders en hun gezinnen eindelijk opnieuw een politieke vertaling geven.

Door de uitbouw van een nieuwe formatie zoals CAP kan op termijn ook extreem-rechts worden teruggedrongen. Dat is niet de hoofdbedoeling van een initiatief als CAP, maar het is voor anti-fascisten wel een belangrijk gegeven. Jef Sleetx benadrukte bij het opzetten van CAP dat hij hoopt dat het initiatief op

termijn extreem-rechts wat kan terugdringen. Wij denken dat dit een reële mogelijkheid is.

De zoektocht naar een politiek alternatief verloopt niet rechtlijnig. Het is niet correct om te denken dat enkel een rechtse formatie stemmen van extreem-rechts kan overwinnen. Wie de hoop op een achteruitgang voor het VB vestigt op de Lijst-Dedecker komt bedrogen uit. In plaats van één extreem-rechtse formatie met een neo-fascistische kern, krijgen we er met de Lijst-Dedecker nog een populistische extreem-liberale rechtse formatie erbij. Veel standpunten van deze formaties komen overeen en een deel van het politiek personeel is onderling inwisselbaar. Mogelijk kan Dedecker het VB wel wat pijn doen, vooral onder een publiek van Vlaamse ondernemers en zelfstandigen. Het maakt de operatie van het VB om met haar economisch programma onder bepaalde specifieke doelgroepen te scoren iets moeilijker. Die specifieke doelgroepen vormen echter niet het gros van de kiezers van extreem-rechts.

Er is een laag van VB-kiezers die voor deze partij kiest bij gebrek aan een alternatief. Als je vandaag tegen de traditionele politici en hun 'partijen' (lees: kiesverenigingen en reclamebureaus) wil stemmen, is er op het eerste gezicht weinig keuze voor handen: enkel het VB komt over als "anders". De partij speelt daar handig op in door zichzelf "het enige alternatief" te noemen en uitdrukkelijk uit te halen naar de traditionele politici in haar slogan "Guy Leterme = Yves Verhofstadt. Eén pot nat." Daar ligt nog steeds een groot potentieel voor het Vlaams Belang en dat heeft de partij zelf goed begrepen.

Alleen komt het VB in de problemen als er concretere vragen worden gesteld naar wat haar alternatief dan wel is. Als de arbeiders op straat komen tegen de aanvallen op de pensioenen, vindt het VB dat het Generatiepact niet ver genoeg gaat. Als er een beweging ontstaat tegen de ontslagen bij Volkswagen-Vorst, meent het VB dat een bedrijf nu eenmaal "geen liefdadigheidsinstelling" is. Rond Opel heeft het VB vakkundig gezweven.

Als er vanuit dit soort bewegingen een vraag naar een alternatief ontwikkelt, groeit het potentieel voor een arbeidersformatie zoals CAP. De zoektocht naar een alternatief wordt dan actiever ingevuld waardoor het mogelijk wordt om kiezers van extreem-rechts over te winnen voor een uitgesproken linkse formatie. Dat zagen we overigens ook bij de Franse presidentsverkiezingen: kiezers van Le Pen bleken opvallend positief te staan tegenover een kandidaat als Laguiller van Lutte Ouvrière.

De mogelijkheden die zich vandaag stellen met het Comité voor een Andere Politiek (CAP) zijn belangrijk voor alle anti-racisten en anti-fascisten. CAP bevindt zich nog in een pril stadium en er zijn uiteraard heel wat onvolmaaktheden in de campagne en de gebrekkige structuren waarmee CAP nog te kampen heeft – en die normaal zijn op dit ogenblik van ontwikkeling. Maar als CAP kan beginnen te bouwen aan een politieke vertaling van het actieve verzet tegen het neoliberalisme, dan zou het een ernstige bedreiging vormen voor een partij als het VB. Het zou immers duidelijk maken dat het VB in werkelijkheid niet tegen het establishment is gericht, of toch alleszins enkel in woorden aan de kant van de "kleine man" zou staan.

Zelfs zonder politiek verlengstuk voor de strijdbewegingen van arbeiders en jongeren, kan er reeds een druk komen te staan op extreem-rechts, maar dat is veel onstabiel en tijdelijk dan bij de creatie van een nieuwe formatie van de arbeiders en hun gezinnen.

De ontwikkeling van een politiek alternatief kan extreem-rechts verder in een defensievere positie duwen. Dat zou ongetwijfeld de spanningen aan de top doen toenemen en het kan zelfs splitsingen of crisissen versterken. Uiteraard is dat niet de hoofdbedoeling bij de opbouw van een nieuwe politieke formatie, maar zeker voor anti-racisten is het een belangrijk gegeven. Blokbuster kiest duidelijk kant en schakelt zich actief in de opbouw van CAP in.

Tegen fascistisch geweld

Na de opgaande fase van de anti-racistische beweging ('91-'95) viel deze beweging min of meer stil. Voor een aantal fascisten was dit het startsignaal om over te gaan tot een meer openlijk gewelddadige politiek. Brugge was de eerste stad waar fascisten opnieuw op straat marcheerden, linkse cafés aanvielen, een anti-Shell actie in commandostijl uit elkaar sloegen,... Later werd ook aan de Gentse universiteit een dergelijke terreurcampagne gevoerd. Dit gebeurde steeds door individuen en/of organisaties die in feite deel uitmaken van het VB. Toen het geweld teveel pers aandacht kreeg distantieerde het VB zich steevast, ondanks duidelijke bewijzen van een band. Blokbuster wees toen op de dubbele tactiek van het VB.

Ook Dewinter is niet vies van wat geweld tegen andersdenkenden

Terwijl ze zich in het parlement een salonfähig imago probeerde aan te meten gecombineerd met een propaganda waarin het zich voorstelt als de partij van de kleine man, ging het VB anderzijds over tot intimidatie, geweld, valse beschuldigingen,... om politieke vijanden uit de weg te ruimen. De enige manier om het fascistisch geweld te stoppen bestond erin een grootse campagne op te zetten. Dat gebeurde in Brugge in 1997, waar het Comité tegen fascistisch geweld 600 betogers op de been bracht en doorheen een nationale campagne zodanige druk zetten op de fascisten dat én van de leiders van het NJSV (jongerenorganisatie van het VB), Jeroen Mol, een bomaanslag pleegde op zichzelf om Blokbuster te beschuldigen, maar al vlug zelf door de mand viel. In 1998 bracht een betoging tegen fascistisch geweld in Gent 1000 antifascisten in actie. Door een erg actieve campagne kon ook hier de linkerszijde het zelfvertrouwen terugwinnen en kon extreem-rechts teruggedrongen worden. Ze slaagden er niet in meer dan 100 sympathisanten te mobiliseren voor de jaarlijkse NSV-betoging. Dit leidde er toe dat de fascisten het zelfvertrouwen verloren om over te gaan tot gewelddaden.

Hetzelfde deden we in Turnhout in 2004 toen een groepje neo-nazi skinheads de jongeren in deze stad terroriseerden. We gingen in het verzet en organiseerden onder meer een betoging waarna de neo-nazi's zich nog amper lieten zien (achteraf raakten enkelen onder hen wel betrokken in de racistische aanslag in Brugge in mei 2006).

Zodra elementen van geweld of intimidatie al te bekend raken, distantieert de VB-leiding zich onmiddellijk. Over Blood&Honour sprak de partijleiding zelfs in termen van "bietekwieten". Dewinter moest publiek verklaren dat er voor skinheads geen plaats meer is in het VB.

Naarmate het VB groter wordt, moet het voorzichtiger zijn op het vlak van geweld en intimidaties. De partij beschikt nog wel over haar eigen ordedienst (Voorpost), maar haalt die minder vaak boven voor fysieke confrontaties. Dat zou kiezers kunnen afstoten. Anderzijds betekent dit ook dat sommige radicalere groepen zich iets losser zullen opstellen tegenover het VB en niet gebonden zijn aan de partijdiscipline. Dat kan hen makkelijker tot openlijk geweld brengen. Daartegenover is een gepast antwoord nodig: ons organiseren en mobiliseren. Door het geweld bekend te maken en tegelijk de tegenstanders te organiseren, kunnen extreem-rechtse geweldenaars terug in de sociale marginaliteit worden gedreven en wordt de drempel hoger om effectief tot geweld over te gaan.

Tegen racisme: alles wat ons verdeelt, verzwakt ons!

Het is mogelijk om in te gaan tegen racistische vooroordelen in de samenleving. Dat kan echter enkel door een alternatief aan te bieden op het huidige systeem. Het kapitalistisch systeem is gebaseerd op winstmaximalisatie waarbij een groeiende groep uit de boot valt. Om protest van die groep te vermijden zien we tal van verdeel-en-heers tactieken van de burgerij: de werkenden worden opgezet tegen de werklozen die "luie profiteurs" zijn, de migranten importeren "hun miserie", de armere wijken zijn "verzuurd", stakende arbeiders zijn "egoïsten",... Racisme wordt gecreëerd door een systeem in crisis.

Om op de verdeel-en-heers tactieken een antwoord te bieden, moeten we ons organiseren en concrete campagnes opzetten. Het moraliserende vingertje haalt niets uit, er is nood aan concrete campagnes die in de praktijk duidelijk maken dat de arbeiders en jongeren dezelfde belangen hebben in de strijd tegen de redenen van hun ongenoegen.

Dat kan in campagnes en bewegingen die plaats vinden. Zo werden bij de staking tegen het Generatiepact in oktober 2005 geen of amper vragen gesteld over de afkomst of huidskleur van wie het stakingspiket kwam vervoegen, er heerste een gevoel van solidariteit en eenheid. Hetzelfde zagen we in bewegingen tegen het jongerenbanenplan CPE in Frankrijk en andere gelijkaardige bewegingen. Voor ons is dat belangrijk: er is een opgang van strijd en in die strijdbewegingen kunnen we de verdeeldheid overstijgen en kijken naar wat ons verenigt en dus versterkt. Dat is wat we bedoelen met de slogan "Alles wat ons verdeelt, verzwakt ons".

Een voorbeeld: campagne in Gent tegen dure vuilniszakken

In 1998 werd door Militant Links (de voorloper van LSP) in Gent het initiatief genomen voor een campagne tegen de prijsverhoging van de vuilzakken na de privatisering van de huisvuilophaling. Deze campagne was bijzonder belangrijk als test voor campagnes in wijken waar het VB bijzonder hoge scores haalt bij de verkiezingen. In de armere wijken is er een grote leegte qua politieke activiteit. De traditionele partijen hebben deze wijken jaren lang links laten liggen en het VB dat er monsterscores haalt slaagt er niet in om een actieve kern op te zetten. Ook de linkse organisaties die je in allerlei gedaantes terugvindt aan de universiteiten zijn

niet te bespeuren in de arme volksbuurten. Met de campagne tegen de prijsverhoging van de vuilzakken konden we in de praktijk uittesten in hoeverre we VB-kiezers konden overtuigen. Het aanbieden van een concrete campagne waarin het verschil met het VB duidelijk gemaakt wordt was daarbij erg belangrijk. Het VB beweerde wel tegen de prijsverhoging te zijn maar deed niets in de praktijk en had zelfs meegestemd voor de privatisering van de afvalophaling. Dit werd gebruikt op de wekelijkse betogingen waar als vorm van burgerlijke ongehoorzaamheid commerciële vuilzakken werden gebruikt in plaats van de officiële zakken. In die betogingen stapten zowel Belgen als migranten op. Dit was een bijzonder sterk wapen tegenover racistische vooroordelen. Tegenover de verdeel-en-heers strategie waarbij de armsten tegen elkaar opgezet worden op basis van afkomst maakte de campagne immers duidelijk dat we in die armere wijken samen moeten opkomen tegen het beleid van het stadsbestuur. In deze campagne zijn we tal van VB -kiezers tegengekomen waarvan we er een aantal zelfs overtuigd hebben om actief te worden in LSP en Blokbuster.

Nood aan een socialistisch antwoord

In de jaren '90 zagen we voornamelijk one-issue bewegingen die zich beperkten tot één thema en daar meestal een vrij beperkt programma over hadden. Met Blokbuster probeerden we vanaf eind jaren '90 om dat te doorbreken en een breder anti-kapitalistisch programma naar voor te brengen. Het triomfalisme van de kapitalisten van begin jaren '90 komt vandaag onder druk van een groeiend verzet tegen de bekendste instellingen van het kapitalisme. Na de betogingen in Seattle zagen we protesten tegen de EU in Nice en Göteborg, tegen het Wereldeconomisch Forum in Melbourne, tegen de G8 in Genua, de immense anti-oorlogsbeweging,... Nog later volgde het verzet tegen de Europese Grondwet in onder meer Frankrijk en Nederland en tegelijk de opkomst van een nieuwe linkerrand in Latijns-Amerika. Het kapitalisme wordt in vraag gesteld omdat het voor een meerderheid van de bevolking geen stap vooruit betekent.

In de eerste golf van protest tegen racisme heeft Blokbuster een belangrijke rol gespeeld. Via talloze lokale betogingen, blokades van Vlaams Blok meetings en protestacties hebben we de linkervleugel van de anti-racisme beweging vorm gegeven in de jaren 1990. De internationale betoging tegen racisme in Brussel in '92 bracht 40.000 jongeren op de been. Daarmee lagen we ook aan de basis van de oprichting van Youth against Racism in Europe, de internationale anti-racistische organisatie met afdelingen in bijna alle Europese landen.

Vandaag wordt niet enkel rond thema's als racisme actie gevoerd, maar is er een zoektocht naar een alternatief op het kapitalisme. Steeds meer arbeiders en jongeren staan open voor discussies over een socialistisch alternatief. Een dergelijk alternatief is noodzakelijk als antwoord op een systeem dat leidt tot polarisatie tussen rijk en arm met alle bijhorende verdelingen. Door met de arbeiders en jongeren eensgezind in actie te komen tegen de effecten van het kapitalisme, wordt een eerste stap gezet in de opbouw van een alternatief. Dat moet een politiek verlengstuk krijgen en uiteindelijk ook een programma waarmee fundamentele maatschappijverandering mogelijk is: een socialistisch programma.

Uiteindelijk vechten we voor een ander maatschappelijk systeem als alternatief op het kapitalisme. Socialisme, met de techniek en kennis die vandaag aanwezig is, een democratisch opgesteld productieplan, en met de deelname en controle van de bevolking, kan een eind maken aan iedere vorm van uitbuiting en onderdrukking, ook racisme.

Blokbuster staat voor:

- Eenheid van jongeren en arbeiders, Belgen en migranten
- Stemrecht voor migranten op gemeentelijk, nationaal en Europees vlak

- Stop politiepesterijen tegen migranten
- Een einde aan de privatiseringen van de openbare diensten en de afbraak van de dienstverlening. Uitbreiding van de diensten en het personeelskader met volwaardige contracten en aanwervingsmogelijkheden voor migranten.
- Pak de multinationals aan, niet de vluchtelingen. Stop de uitwijzingen. Papieren voor iedereen.
- Een einde aan iedere vorm van racisme, seksisme en discriminatie.
- Degelijke jobs voor iedereen! 32-urenweek zonder loonverlies en met bijkomende aanwervingen. Degelijke contracten. Stop de uitputtingsslag van de flexibiliteit.
- Goede en betaalbare woningen voor iedereen (een massaal programma van sociale woningbouw en stadsrenovatie).
- Gratis en degelijk onderwijs op alle niveaus. Gratis taalonderwijs. Vrije schoolkeuze, ook voor migranten.
- Voor een socialistische maatschappij waarin niet langer geproduceerd wordt voor de winsten van enkelen, maar voor de behoeften van iedereen.

Met een krachtige beweging tegen de asociale gevolgen van het kapitalisme kunnen we het VB tijdelijk in het defensief duwen en haar kiezers overwinnen. Met een socialistisch programma dat een alternatief biedt op het kapitalisme, kunnen we ervoor zorgen dat dit niet tijdelijk blijft. Deze uitdaging wil de Linkse Socialistische Partij samen met de Blokbuster-campagne aangaan. Werk hieraan mee en sluit aan!